

Program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji GESHER/MOST

1. Identifikační údaje programu, jeho členění na podprogramy, termín vyhlášení, doba trvání

1.1 Název programu

„Program GESHER/MOST“

1.2 Typ programu podpory

Tímto programem Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu a agentura CzechInvest provádí Dohodu mezi vládou České republiky a vládou Státu Izrael o dvoustranné spolupráci při podpoře průmyslového výzkumu a vývoje v soukromé sféře (dále jen „Dohoda“), uzavřená 30. března 2009. Vláda vyslovila souhlas s Dohodou svým usnesením ze dne 23. března 2009 č. 362. V něm pověřila prováděním Dohody Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu. Dohoda byla publikována ve Sbírce mezinárodních smluv pod číslem 118/2009.

Správcem programu GESHER/MOST je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které v souladu s § 33 odst. 2 písm. a) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, odpovídá za mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji a které je dle § 4 odst. 2 písm. b) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací poskytovatelem institucionální podpory na mezinárodní spolupráci. Implementační agenturou na české straně je v souladu s Dohodou agentura CzechInvest, implementační agenturou na izraelské straně je Israeli Industry Center for R&D.

Program není členěn na podprogramy.

Identifikační kód programu: **LJ**

Kategorizace projektů: V programu budou podporovány pouze projekty aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje.

1.3 Termín vyhlášení

Program bude vyhlášován formou opakované jednostupňové veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „veřejná soutěž“). Předpokládá se, že v letech 2010 až 2013 bude každý rok vyhlášena jedna veřejná soutěž. První veřejná soutěž bude vyhlášena v dubnu 2010.

1.4 Doba trvání

Doba trvání programu je stanovena do 31. prosince 2016 a nezahrnuje období hodnocení programu. Řešení posledních projektů skončí ještě v době trvání programu, tj. do 31. prosince 2016.

2. Celkové výdaje na uskutečnění programu

V tabulce jsou uvedeny celkové výdaje na uskutečnění programu z toho výdaje z veřejných prostředků s uvedením výdajů státního rozpočtu a jejich členění v jednotlivých letech.

Rok	Výdaje na program celkem [v tis. Kč]	Institucionální podpora [v tis. Kč]
2010	40 000	20 000
2011	80 000	40 000
2012	120 000	60 000
2013	120 000	60 000
2014	120 000	60 000
2015	80 000	40 000
2016	40 000	20 000
Celkem na program	600 000	300 000

Každá smluvní strana Dohody přispívá na náklady účastníků ze svého státu. Poskytování institucionální podpory českým účastníkům společných projektů se provádí podle českých obecně závazných právních předpisů upravujících oblast poskytování podpory aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje.

3. Nejvyšší povolená míra podpory a její odůvodnění

3.1 Nejvyšší povolená míra podpory

Nejvyšší povolená míra podpory může být poskytnuta pouze v souladu s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01) (dále jen „Rámec Společenství“). Program GESHER/MOST není určen na podporu projektů základního výzkumu. Projektům aplikovaného výzkumu se poskytne institucionální podpora v základní výši do 50 % uznaných nákladů, projektům experimentálního vývoje v základní výši do 25 % uznaných nákladů.

Z příplatků, které mohou být v případě aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje poskytovány v souladu s částí 5.1.3 Rámce Společenství, bude poskytován v případě spolupráce podniku s výzkumnou organizací příplatek podle článku 3.2.2. a 5.1.3 písm. b) bod ii) Rámce Společenství.

3.2 Odůvodnění

Podpora z veřejných prostředků v programu GESHER/MOST je určena na podporu projektů mezinárodní spolupráce v aplikovaném výzkumu¹ a experimentálním vývoji², které byly schváleny Společným výborem, zřízeným podle článku III odst. 3) Dohody. Finanční prostředky programu GESHER/MOST se použijí na úhradu nákladů spojených s řešením vybraného mezinárodního projektu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje.

Uchazečem o institucionální podporu z programu GESHER/MOST může být pouze podnik vymezený v části 2.2 písm. a) a b) Rámce Společenství, případně ve spolupráci podle § 2 odst. 2 písm. j) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací s veřejnou vysokou školou, veřejnou výzkumnou institucí anebo dalšími výzkumnými subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2 písm. d) Rámce Společenství. Tyto instituce samotné však nemohou být uchazeči o institucionální podporu.

¹ § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

² § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Motivační účinek institucionální podpory programu GESHER/MOST spočívá v cílené podpoře aktivit zejména malých a středních podniků v oblasti aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje na mezinárodní úrovni. Tím se podporuje zvyšování konkurenčních schopností zejména malých a středních podniků a vyrovnává se jejich přístup k vývoji moderních technologií či výrobků (ztížený přístup k novým znalostem je jednou ze strukturálních nevýhod malých a středních podniků) a napomáhá se rozvoji těchto podniků v oblasti bilaterálních spoluprací ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích. Daňová opatření na podporu provádění výzkumu a vývoje³ jsou nejúčinnější pro velké podniky, které mohou výzkum provádět ve vlastních výzkumných kapacitách, jsou natolik finančně silné, že mohou financovat celý výzkum z vlastních prostředků (přeplatek na dani z příjmu se vrací zpětně za uplynulý kalendářní rok), mohou nést rizika spojená s neúspěchem a snížení základu daně z příjmu je pro ně podstatné. Malé a střední podniky dávají přednost přímé podpoře jednotlivých projektů. Bez této podpory by se řada projektů vůbec neuskutečnila nebo by se uskutečnila v podstatně menším rozsahu. Pro zajištění motivačního účinku podpory platí, že řešení projektu v programu GESHER/MOST nesmí být zahájeno před podáním návrhu projektu do veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji.

Způsobilými náklady projektů programu GESHER/MOST jsou náklady vymezené v § 2 odst. 2 písm. l) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, pokud budou současně v souladu s vymezením způsobilých nákladů uvedených v části 5.1.4 písm. a), b), d) až f) Rámce Společenství. Institucionální podpora může být poskytnuta pouze na náklady/výdaje související s řešením projektu a pouze v době řešení projektu.

Vzhledem k tomu, že do programu GESHER/MOST mohou být zahrnuty pouze projekty aplikovaného výzkumu nebo experimentálního vývoje, nelze poskytovat institucionální podporu v základní výši přesahující 50 %, resp. 25 % uznaných nákladů. V případě spolupráce podniku s výzkumnou organizací se pro stanovení míry institucionální podpory využije možnost příplatku podle článku 3.2.2. a 5.1.3 písm. b) bod ii) Rámce Společenství, neboť je zájem podpořit spolupráci zejména malých a středních podniků s výzkumnými organizacemi.

Podmínky pro program GESHER/MOST byly nastaveny tak, aby poskytnutím institucionální podpory nebyly „měněny podmínky obchodu v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem,“⁴. Poskytnutá institucionální podpora splní podmínky části 5.1.2 až 5.1.4 Rámce Společenství. Další způsoby podpory uvedené v částech 5.1.5 až 5.1.7 Rámce Společenství nebudou v programu GESHER/MOST využity. Rovněž platí, že institucionální podpora bude poskytnuta v souladu s článkem 30 a násl. Nařízení Komise (ES) č. 800/2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).⁵

4. Specifikace cílů programu spolu s jejich odůvodněním a způsobem jejich dosažení, kritéria splnění cílů programu, srovnání se současným stavem v České republice a v zahraničí a očekávané výsledky a přínosy programu

4.1 Cíle programu

Program mezinárodní spolupráce GESHER/MOST je vyhlášen k provádění Dohody mezi vládou České republiky a vládou Státu Izrael o dvoustranné spolupráci při podpoře průmyslového výzkumu a vývoje v soukromé sféře. Cílem programu je poskytnutím

³ § 34 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Článek 87/ex-čl. 92 odst. 3 písm. c) Amsterdamské smlouvy.

⁵ Zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie dne 9. srpna 2008.

institucionální podpory projektům podpořit mezinárodní dvoustrannou spolupráci podniků obou smluvních stran v průmyslovém výzkumu a experimentálním vývoji v oblasti:

- Informačních a komunikačních technologií,
- Udržitelných a čistých technologií,
- Bio-Agro – zemědělských a potravinářských technologií,
- Biotechnologie a lékařské techniky,
- Strojírenství (nové materiály, nanotechnologie, kybernetika a robotika),

a tím podpořit mezinárodní spolupráci v aplikovaném výzkumu, růst konkurenceschopnosti českých firem a vytváření nových inovovaných produktů a služeb. Podpora účasti českých subjektů v programu GESHER/MOST je plně v souladu s cíli Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice⁶ („4. podmínit programovou podporu výzkumu a vývoje spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků výzkumu a vývoje, založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých prostředků“; „7. Intenzivně zapojit ČR do mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích“). Rovněž plní cíl 1 opatření 1.2 Meziřezortní koncepce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji České republiky do roku 2015⁷.

4.2 Porovnání se stavem v zahraničí

Z porovnání se stavem v zahraničí vyplývá, že státy uzavírají dvoustranné mezivládní smlouvy zaměřené na bilaterální spolupráci ve výzkumu, experimentálním vývoji (případně ve spojení se spoluprací v kultuře apod.). Pro oblast výzkumu a experimentálního vývoje pak zpracovávají zvláštní programy, buď zaměřené na omezený počet prioritních směrů, nebo bez takových omezení. K těmto státům patří kromě Státu Izrael, se kterým byla uzavřena výše uvedená mezivládní dohoda, např. USA, Německo, Polsko, Slovensko nebo Indie. Jde tedy o zcela běžný způsob podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a experimentálním vývoji.

4.3 Očekávané výsledky a přínosy programu

Očekávanými výsledky jsou měřitelné a hodnotitelné výsledky podle části B. 3.1.2 Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2009, zejména „poloprovoz, ověřená technologie, odrůda, plemeno“ (Z), „patent“ (P), „autorizovaný software“ (R), „užitný vzor, průmyslový vzor“ (F), „prototyp, funkční vzorek“ (G). Výsledek typu „článek v odborném periodiku“ (J) nebo „odborná kniha“ (B) je málo pravděpodobný a výsledek typu „V“ (výzkumná zpráva obsahující utajované informace chráněné podle zvláštních právních předpisů) se neočekává, neboť předmětem Dohody není výzkum související s utajovanými skutečnostmi. Na těchto očekáváních jsou založena kritéria pro hodnocení splnění cílů programu GESHER/MOST:

- (a) Počet projektů, kterým byla poskytnuta institucionální podpora v programu GESHER/MOST (> 100)
- (b) Podíl úspěšně ukončených projektů z počtu projektů, kterým byla poskytnuta institucionální podpora (> 80 %); každý úspěšně ukončený projekt by měl mít alespoň jeden očekávaný výsledek
- (c) Podíl výsledků s kódy „P“ (patent), „Z“ (poloprovoz, ověřená technologie, odrůda, plemeno), „R“ (autorizovaný software), „F“ (užitný vzor, průmyslový vzor), „G“ (prototyp, funkční vzorek) na dosažených výsledcích (> 85 %)

⁶ Schválena usnesením vlády ze dne 26. března 2008 č. 287.

⁷ Schválena usnesením vlády ze dne 9. července 2008 č. 852.

Přínosem programu GESHER/MOST je kromě podpory mezinárodní spolupráce v aplikovaném výzkumu a vývoji především pomoc při navazování nových kontaktů a nové spolupráce ve výzkumu a vývoji mezi institucemi zabývajícími se výzkumem a vývojem v různých státech (zejména mezi malými a středními podniky) a rychlejší přístup ke znalostem bez ohledu na hranice.

5. Požadavky na prokázání způsobilosti uchazečů a způsob a kritéria hodnocení návrhů projektů

5.1 Způsobilost

Uchazečem o institucionální podporu z programu GESHER/MOST může být pouze podnik vymezený v části 2.2 písm. a) a b) Rámce Společenství, případně ve spolupráci ve smyslu § 2 odst. 2 písm. j) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací s veřejnou vysokou školou, veřejnou výzkumnou institucí anebo dalšími výzkumnými subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2 písm. d) Rámce Společenství. Tyto instituce samotné však nemohou být uchazeči o institucionální podporu.

Uchazeč je povinen prokázat svoji způsobilost k řešení navrhovaného projektu podle ustanovení § 18 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat svoji způsobilost na všechny tyto uchazeče.

Nesplnění podmínky prokázání způsobilosti podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací je důvodem k vyloučení návrhu projektu z veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji.

5.2 Další podmínky

Pro všechny veřejné soutěže v programu GESHER/MOST se v souladu s § 17 odst. 3 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací stanovují tyto další podmínky:

- (a) Každého projektu se musí zúčastnit alespoň jeden účastník z české strany a jeden účastník z izraelské strany, kteří nemají stejného vlastníka, zřizovatele apod.
- (b) Každý účastník podává svůj návrh projektu ke své implementační agentuře.
- (c) Návrh projektu českého účastníka musí být zpracován a podán způsobem stanoveným implementační agenturou CzechInvest.
- (d) Práce na řešení projektu českého účastníka nesmí být zahájeny před podáním návrhu projektu do veřejné soutěže.

Všechny další podmínky, vymezené výše, platí současně. Nesplnění kterékoliv z nich je důvodem k vyloučení návrhu z veřejné soutěže.

Návrh projektu, podaný pouze k české implementační agentuře (bez souběžného podání izraelským účastníkem k izraelské implementační agentuře) bude vyřazen.

5.3 Způsob hodnocení návrhů projektů

Návrhy projektů hodnotí odborný poradní orgán (česká část Společného výboru). Hodnocení je založeno na návrhu projektu, podaného ve veřejné soutěži do programu GESHER/MOST, dvou oponentních posudcích zpracovaných nezávislými oponenty, stanovisku zpravodaje odborného poradního orgánu, diskusi v průběhu zasedání odborného poradního orgánu.

Doporučené návrhy projektů jsou následně posouzeny Společným výborem, který se skládá ze zástupců obou států. Institucionální podpora se poskytne pouze návrhům projektů, na

kterých se shodne Společný výbor. O výsledku jednání je sepsán protokol, podepsaný oběma stranami.

5.4 Kritéria pro hodnocení návrhů projektů

- ❖ Základní kritéria (váha – 5)
 - Finanční způsobilost všech partnerů (10 bodů)
 - Formální souhlas mezi partnery (10 bodů)
- ❖ Základní hodnocení (váha – 1)
 - Dobře vyvážené partnerství (10 bodů)
 - Přidaná hodnota spolupráce partnerů (10 bodů)
 - Technologická kapacita všech partnerů (10 bodů)
 - Manažerská způsobilost všech partnerů (10 bodů)
 - Metodický a plánovací postup (10 bodů)
 - Rozhodující etapy řešení a jejich náplň (10 bodů)
 - Nákladová a finanční struktura (10 bodů)
 - Finanční závazky jednotlivých partnerů (10 bodů)
- ❖ Technologie a inovace (váha – 3)
 - Stupeň technologické vyspělosti rizika (10 bodů)
 - Technologické předpoklady (20 bodů)
 - Řád inovace (15 bodů)
 - Oborový dopad (10 bodů)
- ❖ Trh a konkurenceschopnost (váha – 2)
 - Velikost trhu (10 bodů)
 - Přístup na trh a riziko (5 bodů)
 - Návratnost investic (5 bodů)
 - Strategický význam projektu (10 bodů)
 - Zvyšující se schopnost a viditelnost (10 bodů)